

2026 -10- 10

L. dz. 3151

Petycja w sprawie wprowadzenia procedur ochrony mieszkańców przed mechanizmami manipulacji stosowanymi przez osoby uzależnione od alkoholu oraz grupy o charakterze sekciarskim

Działając na podstawie ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 870), wnoszę o podjęcie przez Radę Gminy Budry uchwały w następującym przedmiocie:

1. Zobowiązanie Wójta Gminy Budry do wprowadzenia procedur rozpoznawania i przeciwdziałania sytuacjom, w których osoby korzystające ze świadczeń Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej przeznaczają otrzymywane środki na alkohol, a następnie – pod wpływem alkoholu – podejmują działania polegające na nękaniu, zastraszaniu lub fałszywych zgłoszeniach do służb ratunkowych wobec innych mieszkańców.
2. Wprowadzenie mechanizmów nadzoru nad Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zakresie weryfikacji, czy przyznawane świadczenia pieniężne nie są przeznaczane na zakup alkoholu przez podopiecznych, w tym możliwość zmiany formy świadczenia z pieniężnej na rzeczową w uzasadnionych przypadkach.
3. Wprowadzenie procedur współpracy między Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Policją oraz Państwową Strażą Pożarną w celu wymiany informacji o osobach, które wielokrotnie dokonują fałszywych lub niepotwierdzonych zgłoszeń interwencji, a jednocześnie są beneficjentami świadczeń socjalnych.
4. Wprowadzenie procedur ochrony mieszkańców przed działaniami zorganizowanych grup nieformalnych, które – wykorzystując świadczenia pomocy społecznej – dopuszczają się nękania, gróźb i zastraszania w celu przejęcia mienia.
5. Wprowadzenie procedur zapobiegających konfliktowi interesów w sytuacjach, gdy pracownicy OPS lub innych jednostek gminnych są powiązani rodzinnie lub towarzysko z podopiecznymi, wobec których toczy się postępowanie sądowe lub administracyjne dotyczące nękania innych mieszkańców.
6. Zapewnienie przejrzystości wydatkowania środków z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych poprzez publikowanie corocznych sprawozdań z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz podawanie w

sprawozdaniach konkretnych kwot wydatkowanych na poszczególne działania.

Uzasadnienie

Wnioskodawca od ponad 20 lat jest ofiarą zorganizowanych działań grupy osób, którą w zeznaniach sądowych określono mianem „Wspólnoty Modlitewnej”. Działania te zostały udokumentowane i upublicznione, a ich celem jest przejęcie mienia wnioskodawcy. Sąd Okręgowy w Warszawie w sprawie o ubezwłasnowolnienie (sygn. IV Ns 136/22) prawomocnie oddalił wniosek grupy, wprost stwierdzając, że jej działania miały charakter zastraszający, a wnioskodawca jest osobą w pełni samodzielna.

Mechanizm stosowany przez tę grupę jest powtarzalny i stanowi zagrożenie dla porządku publicznego:

1. Osoby należące do grupy, często pozostające na świadczeniach z Ośrodka Pomocy Społecznej, przeznaczają otrzymywane środki na alkohol.
2. Wykorzystując stan nietrzeźwości słabszych osób, nakłaniają je do działań przeciwko innym mieszkańcom (groźby, nękanie, fałszywe zgłoszenia do służb ratunkowych).
3. Stosują wobec ofiar przemoc psychiczną, groźby i zastraszanie, aby przejąć ich nieruchomości i majątek.
4. W celu wywarcia presji dokonują wielokrotnych, niepotwierdzonych zgłoszeń do Państwowej Straży Pożarnej (w tym z użyciem drabiny samojezdnej), angażując służby publiczne do działań o charakterze pozornym.

Charakterystyka mechanizmów psychomanipulacji stosowanych przez grupę

Opisane wyżej działania grupy nie są przypadkowymi zachowaniami, lecz wpisują się w udokumentowane w literaturze psychologicznej i terapeutycznej mechanizmy obronne i manipulacyjne charakterystyczne dla osób uzależnionych od alkoholu oraz dla grup o charakterze sekciarskim.

A. Mechanizmy obronne alkoholików (wg portali terapii uzależnień):

- Zaprzeczanie – grupa twierdzi, że „nie ma problemu”, mimo licznych interwencji policji i straży pożarnej.
- Racjonalizacja – picie i nękanie są usprawiedliwiane „stresem” lub „sprawami sądowymi”.
- Minimalizowanie – przyznają się do „jednego drinka”, choć udokumentowano systematyczne upijanie ofiary.
- Kłamstwo – składają fałszywe zeznania i zgłoszenia do służb.
- Obwinianie (projekcja) – całą winę zrzucają na wnioskodawcę, przedstawiając go jako sprawcę.
- Manipulacja – wykorzystują pracowników OPS i służby ratunkowe do wywierania presji.
- Gaslighting – podważają fakty i pamięć ofiary, by ta zważyła we własne wspomnienia.
- Szantaż emocjonalny – grożą, nękają, obiecują poprawę bez pokrycia, aby utrzymać kontrolę.

B. Rola „służących” (osób współzależnionych):

Osoby z otoczenia alkoholików – w tym przypadku członkowie grupy i pracownicy instytucji – pełnią funkcję tzw. służących:

- dostarczają alkohol (finansowany ze środków OPS),
- sprzątaję po awanturach i interwencjach,
- usprawiedliwiają sprawców przed światem,
- ochraniają ich przed konsekwencjami prawnymi,
- utrzymują iluzję, że „wszystko jest w porządku”.

C. Podobieństwa do sekt destrukcyjnych (wg psychoterapeutów):

Funkcjonowanie tej grupy wykazuje uderzające podobieństwo do mechanizmów kontroli stosowanych w sektach:

- Izolacja ofiary – odcięcie wnioskodawcy od rodziny i przyjaciół poprzez nękanie i fałszywe doniesienia.
- Kontrola umysłu – gaslighting, podważanie faktów, wzbudzanie poczucia winy.
- Hierarchia – przywódca grupy (tzw. „guru”) na czele, reszta wykonuje jego polecenia.
- System iluzji – tworzenie alternatywnej rzeczywistości, w której to ofiara jest sprawcą.
- Poczucie winy – wzbudzanie u ofiary i jej bliskich przekonania, że to oni są winni.
- Grupa jako mechanizm nacisku – grupowe zaprzeczanie, zmowa milczenia, wspólne fałszywe zgłoszenia.

Psychomanipulacja w grupach tego typu opiera się na trzech filarach: przywódca (guru), grupa wykonawcza (efekt grupowy) oraz wypracowany system usprawiedliwień (doktryna i propaganda). W opisywanym przypadku te trzy elementy są w pełni obecne i udokumentowane.

Wnioski dla gminy:

Brak procedur rozpoznawania i przeciwdziałania tym mechanizmom w jednostkach gminnych (OPS, straż gminna, wydziały mieszkaniowe) powoduje, że grupy takie mogą bezkarnie wykorzystywać środki publiczne i instytucje do realizacji własnych celów – przejmowania mienia słabszych mieszkańców. Wprowadzenie odpowiednich procedur jest niezbędne, aby chronić innych obywateli przed podobnym procederem.

Problem ten nie dotyczy wyłącznie wnioskodawcy. Podobne mechanizmy – wykorzystywanie świadczeń pomocy społecznej do finansowania działań grup nieformalnych, które następnie stosują przemoc psychiczną i fałszywe zgłoszenia w celu przejęcia mienia – mogą występować również na terenie Gminy Budry. Gmina posiada uchwalony Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Budry na lata 2026–2029 (Uchwała Nr XXIII/145/2025 z dnia 17 grudnia 2025 r., przyjęta jednogłośnie 14 głosami „za”), a Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadzi działania

profilaktyczne, motywacyjne i kontrolne. Przy GKRPA funkcjonuje Punkt Informacyjno-Konsultacyjny (Aleja Wojska Polskiego 18, tel. 87 427 80 03), który udziela konsultacji w zakresie uzależnień i przemocy. Na terenie gminy obowiązuje uchwała określająca maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (12 zezwoleń na alkohol do 4,5% i piwo, 12 zezwoleń na alkohol 4,5–18%, 3 zezwolenia na alkohol powyżej 18% – Uchwała Nr XLIII/225/2018 z dnia 21 czerwca 2018 r.). Samo uchwalenie programu i funkcjonowanie komisji nie gwarantuje jednak, że realizacja obejmuje opisane tu mechanizmy manipulacji i nadużyć. Konieczne jest wprowadzenie konkretnych procedur operacyjnych, które pozwolą pracownikom OPS i innych jednostek rozpoznawać sytuacje, w których świadczenia publiczne są wykorzystywane do finansowania działań grup nieformalnych.

Dlatego zwracam się do Rady Gminy Budry o podjęcie uchwały, która zagwarantuje mieszkańcom rzeczywistą ochronę przed opisanymi mechanizmami oraz zapewni przejrzystość wydatkowania środków publicznych na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych.